

Αναπνευστική φυσικοθεραπεία και COVID-19

Υπεύθυνος καθηγητής: ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (Τμήμα ΒΟΗΘΩΝ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ – Εσπερινό ΕΠΑΛ - ΕΚ Λιβαδειάς)

Είναι διεθνώς αναγνωρισμένη ως απαραίτητη η στελέχωση των μονάδων δημόσιας υγείας με φυσικοθεραπευτές (καθώς και με άλλους επαγγελματίες ειδικοτήτων αποκατάστασης) για την ορθή και ολοκληρωμένη αποκατάσταση των ασθενών. Αν και η φυσικοθεραπεία έχει συχνά ταυτιστεί με ορθοπεδικές κακώσεις, στην κλινική πρακτική οι φυσικοθεραπευτές ασχολούνται με την αποκατάσταση ασθενών με νευρολογικές, καρδιακές, αναπνευστικές, κ.ά. παθήσεις. Φυσικά, σε ένα υποστελεχωμένο και απαξιωμένο σύστημα δημόσιας υγείας το κομμάτι της (διεπιστημονικής) αποκατάστασης είναι συρρικνωμένο. Η έλλειψη αυτή έγινε οδυνηρά φανερό κατά τα τελευταία δύο χρόνια ξασπάσματος της πανδημίας του COVID-19.

Οι φυσικοθεραπευτές που εργάζονται στην οξεία φάση της νοσοκομειακής περίθαλψης αλλά και στις ΜΕΘ έχουν σημαντικό ρόλο στη διαχείριση ασθενών που οδηγούνται στο νοσοκομείο με COVID-19. Συγκεκριμένα, η *καρδιοαναπνευστική φυσικοθεραπεία* εστιάζεται στη διαχείριση των οξέων και χρόνιων αναπνευστικών παθήσεων και στοχεύει στη βελτίωση της ανάρρωσης μετά την οξεία φάση. Είναι ωφέλιμη στη θεραπεία του αναπνευστικού συστήματος και στην αποκατάσταση των ασθενών με COVID-19. Συνιστάται εάν οι ασθενείς παρουσιάζουν άφθονες εκκρίσεις που δεν μπορούν να τις διαχειριστούν από μόνοι τους. Αυτό θα μπορούσε να αξιολογηθεί ανά περιστατικό και οι τεχνικές που θα χρησιμοποιηθούν να βασιστούν σε κλινικές ενδείξεις. Συνιστάται, επίσης, σε ασθενείς υψηλού κινδύνου (προϋπάρχουσα συν-νοσηρότητα, η οποία σχετίζεται με άφθονες εκκρίσεις ή μη αποτελεσματικό βήχα, π.χ., νευρομυϊκές παθήσεις, αναπνευστικές παθήσεις, κυστική ίνωση, κλπ). Οι φυσικοθεραπευτές που εργάζονται στο χώρο της ΜΕΘ εφαρμόζουν τεχνικές καθαρισμού των αεραγωγών σε διασωληνωμένους ασθενείς, οι οποίοι έχουν μη επαρκή καθαρισμό των αεραγωγών και βοηθούν στην τοποθέτηση των ασθενών με σοβαρή αναπνευστική ανεπάρκεια σχετιζόμενη με τον COVID-19 στις κατάλληλες θέσεις για τη βελτιστοποίηση της οξυγόνωσης.

Η εντατική ιατρική αντιμετώπιση ασθενών με COVID-19 (χρήση παρατεταμένου πνευμονικού αερισμού προστασίας, καταστολή και χρήση νευρομυϊκών αποκλειστών), τους καθιστά ευάλωτους σε ανάπτυξη μυϊκών αδυναμιών αποκτηθείσας στη ΜΕΘ. Αυτό πιθανά να

χειροτερέψει τη νοσηρότητα και τη θνησιμότητά τους. Κρίνεται απαραίτητο να προβλεφθεί η έγκαιρη αποκατάστασή τους μετά την οξεία φάση του συνδρόμου οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας για να περιοριστεί η σοβαρότητα της μυϊκής αδυναμίας αποκτηθείσας στη ΜΕΘ και να προωθηθεί γρήγορα η λειτουργική τους αποκατάσταση. Η φυσικοθεραπεία θα παρέχει άσκηση, κινητοποίηση και παρεμβάσεις αποκατάστασης στους επιζήσαντες της ΜΕΘ που σχετίζονται με το COVID-19, με σκοπό να επιτευχθεί η λειτουργική επιστροφή στο σπίτι.

Οι φυσικοθεραπευτές που είναι ειδικευμένοι στην αναπνευστική φυσικοθεραπεία είναι στην πρώτη γραμμή αντιμετώπισης της πανδημίας, αγωνιζόμενοι (όπως και το υπόλοιπο προσωπικό του δημόσιου συστήματος υγείας) ενάντια στην υποστελέχωση και την υποχρηματοδότηση. Η πλαισίωση του ιατρικού προσωπικού με επαγγελματίες των επιστημών υγείας και αποκατάστασης, τόσο στην οξεία φάση όσο και αργότερα, οδηγεί σε καλύτερη αποκατάσταση των ασθενών, βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, μακροχρόνια οικονομικά οφέλη για το σύστημα υγείας.